

2: Nuværende status og ønsker til puljestøtte

”Familieorienteret alkoholbehandling”

Vurdering af alkoholbehandlingens nuværende status, styrker og svagheder i.f.t:		
1.	Nuværende størrelse og kapacitet i alkoholbehandling og alkoholbehandlingernes uddannelsesmæssige baggrund	<p>Kapacitet</p> <p>Der er på nuværende tidspunkt ansat 12 personer ved rusmiddelcenteret i Hedensted. De ansatte varetager både alkohol og stofbehandling af kommunens borgere.</p> <p>Denne kapacitet har været tilstrækkelig i forhold til at varetage behandlingen af de borgere der henvender sig til eller bliver henvist til Rusmiddelcenteret.</p> <p>Over de seneste par år, har Rusmiddelcentret dog påtaget sig flere og flere arbejdsopgaver, hvor de ansatte fungerer som konsulenter og undervisere for kommunens andre afdelinger.</p> <p>Det har været vores erfaring at dette arbejde er ressourcekrævende. Ikke alene tager det timer væk fra behandlerarbejdet, men dygtiggørelsen af vores kollegaer i kommunen betyder, at de er med til at hjælpe flere borgere i behandling. At flere borgere bliver hjulpet i behandling af kollegaer i kommunen, ser vi som et meget positivt resultat. Vi har dog på det seneste kunnet mærke, at det er nødvendigt at arbejdet med kompetenceudvikling af frontpersonale ikke trækker flere ressourcer væk fra behandlerarbejdet.</p> <p>Vi ønsker derfor gennem dette projekt at søge penge til en konsulent, som kan undervise, koordinere samarbejdet med og forestå konsultation og opkvalificering af frontpersonale i kommunens andre afdelinger.</p> <p>Uddannelsesmæssig baggrund</p> <p>De ansatte ved rusmiddelcenteret besidder en bred vifte af relevante socialfaglige uddannelser og efteruddannelser. Se Bilag 1 for en oversigt over de ansattes uddannelser, efteruddannelser og kurser, der er relevante for denne ansøgning.</p> <p>De sager vi arbejder med er ofte så komplekse, at en enkelt person umuligt kan besidde alle relevante kompetencer i forhold til udførelsen af behandlingsarbejdet. I udredningen af borgere, planlægningen af behandlingsforløb og udførelse af behandlingen bruger vi meget aktivt den store diversitet der er i de ansattes kompetencer.</p>

		<p>Når vi i Rusmiddelcenteret kortlægger kompetencer, arbejder vi med en tredeling: nogle besidder ingen eller megen ringe viden inden for et område, nogle har et grundlæggende kendskab til området og nogle har en specialiseret viden inden for området.</p> <p>I forhold til medicinsk behandling fungerer det godt at de ansatte er fordelt hen over dette spektrum. Inden for andre områder har vi dog erfaret, at det er vigtigt, at alle, eller næsten alle, har mindst et grundlæggende kendskab til området. Et sådan område er alkoholbehandling af dobbeltbelastede borgere: borgere, der ved siden af deres misbrug også lider af en psykisk lidelse. Det er her nødvendigt at alle ansatte i rusmiddelcentret, der har kontakt med borgerne har et grundlæggende kendskab til, hvordan man genkender psykiske lidelser, og hvordan disse kan påvirke interaktionen mellem borger og behandler. Det er også nødvendigt at behandlingsarbejdet tager højde for og arbejder med dobbeltbelastningen startende ved indskrivningen og sluttende ved udskrivningen.</p> <p>Dette brede kendskab til dobbeltbelastning er opnået ved at næsten alle ansatte har deltaget i kursus om dobbeltfokuseret alkoholbehandling på Ringgården.</p> <p>Vores erfaring og overbevisning er, at det er nødvendigt at have en tilsvarende bred kompetencebase når det gælder den familieorienterede alkoholbehandling. En sådan bredde har vi ikke i rusmiddelcenteret på nuværende tidspunkt. Det er vores ønske at blive i stand til, at tilbyde alle borgere med familie familieorienteret alkoholbehandling, og at den familieorienterede tilgang skal møde borgerne fra visitation til udskrivning.</p> <p>Vi søger derfor om kursuspladser, så de behandlere, der ikke allerede besidder kompetencerne, kan opnå dem.</p>
--	--	---

<p>2.</p>	<p>Alkoholbehandlingens tilbud til borgerne, herunder navnlig tilbuddet til familier med alkoholproblemer</p>	<p>I Rusmiddelbehandlingen arbejder vi for at tilbyde en fleksibel behandlingsindsats, der kan tilpasses den enkelte borgers behov. Dette har vi valgt at gøre ved at tilbyde forskellige indsatser og så sammensætte det enkelte behandlingsforløb af en eller flere indsatser.</p> <p>Alle borgere bliver modtaget af vores modtagerteam, der kortlægger borgerens misbrug, psykiske, fysiske og sociale situation samt på baggrund heraf indhenter relevante oplysninger og igangsætter samarbejde med relevante samarbejdspartnere. Efter forløbet i modtagerteamet sammensættes og igangsættes den enkelte borgers behandlingsforløb.</p> <p>I denne ansøgning vil kun de indsatser, der relaterer sig til familieorienteret alkoholbehandling blive beskrevet kort. For en mere grundig gennemgang af alkoholbehandling i Hedensted kommune og for en fuldstændig oversigt over de indsatser rusmiddelcentret tilbyder, se Bilag 2.</p> <p>Vi tilbyder allerede nu flere indsatser, som relaterer sig til den familieorienterede alkoholbehandling. Vores erfaring er, at den familieorienterede alkoholbehandling kan gøre en stor forskel både i forhold til misbruget, interaktionsmønstre i familien og de enkelte familiemedlemmers trivsel. Desværre oplever vi lige nu en flaskehals i forhold til at tilbyde familieorienteret alkoholbehandling, til alle borgere, det er relevant for. Vi har for få behandlere, der besidder de nødvendige kompetencer. De ydelser, som vi har påbegyndt, og som vi gerne vil kunne tilbyde til alle borgere, de er relevante for, består af:</p> <p>Familieorienteret alkoholbehandling er en indsats der retter sig mod familier med børn, hvor én eller begge forældre har et alkoholmisbrug. Der arbejdes med misbruget samt misbrugets indvirken på familierelationer og forældreevne. Hele familien tager del i behandlingen. Der deltager to behandlere i samtalerne.</p> <p>Individuel alkoholbehandling kan, i kombination med den familieorienterede alkoholbehandling, tilbydes til den person, der har misbruget. Der deltager én behandler i samtalerne.</p> <p>Pårørendegruppe er et tilbud til voksne pårørende der er eller har været i familie med en person med misbrug. Det kan være voksne børn, ægtefæller eller tidligere ægtefæller. Tilbuddet gælder de pårørende uafhængigt af, om den person der har misbruget er i behandling.</p> <p>I særlige tilfælde, hvor det vurderes at den familieorienterede alkoholbehandling eller pårørendegruppen ikke kan dække en pårørendes behov, kan den pårørende tilbydes individuel pårørendetilbud. Der delta-</p>
-----------	---	--

		<p>ger én behandler i samtalerne.</p> <p>Svagheden ved det eksisterende system er, at den familieorienterede alkoholbehandling er én blandt flere indsatser, og derfor påbegyndes den familieorienterede tilgang først et stykke tid inde i behandlingsforløbet. Derudover er det en svaghed, at den familieorienterede behandling primært tilbydes til familier, der er henvist fra familieafdelingen. Vi ønsker at den familieorienterede tilgang begynder allerede ved indskrivningen i modtager-teamet og at den kan tilbydes til alle borgere, den er relevant for.</p> <p>Vi både ønsker og ser nødvendigheden af, at vores familieorienterede alkoholbehandling bliver udvidet. Det er væsentligt at flere behandlere kommer til at besidde de relevante kompetencer og at den familieorienterede tankegang og metode påbegyndes allerede i modtagerteamet.</p>
3.	Antal gennemførte alkoholbehandlingsforløb i perioden 2010-2013.	<p>Da rusmiddelcentret i den ønskede periode har brugt flere journalsystemer, og der har været problemer med indberetning, er det ikke muligt at trække de ønskede tal.</p> <p>Vi præsenterer i stedet vores bedste skøn for 2013.</p> <p>I 2013 har der hele tiden været indskrevet omkring 55 til 60 personer i alkoholbehandling. Vi skønner, at der indskrives i gennemsnit 2 nye borgere i alkoholbehandling om ugen, og da antallet af indskrevne ligger nogenlunde fast, må vi udskrive ca. det samme antal. Vi anslår, at på alkoholområdet gennemfører mellem 60%-80% af borgerne deres behandling.</p>

<p>4.</p>	<p>Alkoholbehandlingens samspil med henvisende sundhedsfaglige og sociale instanser</p>	<p>Rusmiddelcentrets samarbejde med henvisende sundhedsfaglige og sociale instanser er på nuværende tidspunkt på mange forskellige niveauer, startende ved rigtig godt og sluttende ved næsten ikke eksisterende. Det bliver en af projektkonsulentens opgaver at fastholde og løfte etablerede samarbejder samt at etablere nye samarbejder. Tidsmæssigt, vil hovedvægten blive lagt på etableringen af nye samarbejder.</p> <div data-bbox="630 649 1380 1288" data-label="Diagram"> </div> <p>Figur 1 Samarbejdsrelaterede arbejdsopgaver for projektkonsulenten</p> <p>Samarbejder, der skal fastholdes og løftes Der er i Hedensted Kommune, efter politisk beslutning, etableret en alkoholgruppe, hvor der sidder medlemmer fra familieafdelingen, dagpleje, skole, SSP, sundhedsplejen, sundhedskonsulenterne og rusmiddelcenteret. Denne gruppe har sørget for etableringen af nøglepersoner i skoler, daginstitutioner, sundhedshuset, SSP og sundhedspleje. Der afholdes to temadage om året omhandlende børn fra nul til 6 år for at dygtiggøre de personalegrupper, der arbejder med denne målgruppe. Endvidere holdes der oplæg på kommunens skoler. Dette samarbejde er etableret, men det kræver en kontinuerlig indsats at sikre, at der er nøglepersoner alle steder og at disse besidder tilstrækkelige kompetencer, da der er naturlig udskiftning i personalegruppen. Derudover er det der er skabt en struktur, der muliggør fokus på alkoholproblemer. Det er dog endnu kun i begrænset omfang, at der er nået viden ud til alt det front-</p>
-----------	---	--

		<p>personale, som ikke er nøglepersoner. At skabe en struktur er ikke nok. Hvis de personer, der møder forældrene ikke har den nødvendige viden, kan de ikke have det nødvendige fokus på mulige alkoholproblemer i familierne. Ved frontpersonalet ikke, at nøglepersoner inden for området eksisterer, og hvad de kan bruge dem til, påvirkes dagligdagen heller ikke af det etablerede tilbud. Vi søger derfor om, at alle personer, der sidder i alkoholgruppen kan komme på kursus i undervisning af frontpersonale.</p> <p>Familieafdelingen og rusmiddelcentret er i gang med at etablere et samarbejde. Der er opnået kendskab til hinanden og hinandens arbejdsopgaver, og der er nedsat en følgegruppe og en styregruppe, som står for samarbejdet og dets udvikling. Der er lavet samarbejdsaftale, som løbende bliver opdateret.</p> <p>Rusmiddelcentret er begyndt at undervise frontpersonalet i familieafdelingen i genkendelse af alkoholproblematikker og samtale med borgeren herom. Det er vores vurdering, at en del af frontpersonalet i familieafdelingen nu har et grundlæggende kendskab hertil. Dog oplever vi, at størstedelen mangler den sikkerhed i det lærte, som gør det til en naturlig del af det daglige arbejde. Det er også ønsket, at få løftet samarbejdet mellem rusmiddelcentret og familieafdelingen, så fokus på alkohol bliver fast og kvalificeret del af kommunens §50 undersøgelser.</p> <p>Samarbejder, der skal etableres</p> <p>Rusmiddelcentret har haft indledende møder med kommunens familiecentre, der forestår behandlingen af familier, såvel som familiehuset, der er et dagbehandlingstilbud til udsatte familier i kommunen. Der er gensidig interesse for at starte et formaliseret samarbejde.</p> <p>Ulempen ved at fokusere opsporingsarbejdet udelukkende hos det frontpersonale der primært arbejder med børn, er, at der først er synlige tegn på alkoholproblemer i familien på det tidspunkt, hvor børnene synligt mistrives, eller der er så stort kontroltab hos forældrene/forælderen, at alkoholproblemerne kan ses af de korte interaktioner man har med dem. På dette tidspunkt har børnene ofte levet i en familie der er påvirket af alkohol i lang tid.</p> <p>Rusmiddelcenteret har blandt andet derfor et ønske om, at også andet frontpersonale i kommunen, der møder forældrene i andre sammenhænge bliver dygtige til at opspore alkoholproblemer. Håbet er, at dette, ud over at hjælpe flere borgere i behandling, kan være med til at</p>
--	--	---

		<p>der bliver sat ind over for alkoholproblemer i familier på et tidligere tidspunkt.</p> <p>Hedensted Kommune er lige nu på vej igennem en omstrukturingsproces, hvor hver afdeling fokuserer på, hvad der er deres kerneopgaver, og hvordan de kan løse disse opgaver bedst muligt selv, og gennem samarbejde med kommunens andre afdelinger.</p> <p>Gennem denne proces er det blevet klart, at mange af kommunens andre afdelinger er interesserede i at deres frontpersonale får denne viden, da alkoholproblematikker hos borgeren ofte kan gøre det svært eller stille sig i vejen for at kerneopgaven kan løses.</p> <p>Gennem dialog og samarbejds møder det sidste år er det blevet klart at frontpersonalet i kommunens jobcenter, sygedagpenge-afdeling, forskellige aktiveringstilbud og ungeindsats har ønske om og behov for at blive opkvalificeret i forhold til alkoholmisbrug. Der er ønske om at få viden om, hvordan man genkender tegn på alkoholproblemer, hvordan man motiverer til at påbegynde behandling og hvad rusmiddelcenteret tilbyder. Den projektkonsulent vi ønsker at ansætte, skal forestå denne undervisning.</p> <p>Der er indgået aftale om, at får rusmiddelcentret med denne ansøgning de nødvendige ressourcer, vil en person fra rusmiddelcenteret hver eller hver anden uge være til stede på jobcentret, såvel som i ungeindsatsen. Formålet hermed er at øge vores tilgængelighed for borgerne, såvel som højne bevidstheden om alkoholproblematikker hos frontpersonalet.</p>
--	--	---

Beskrivelse af ønsker til kvalitetsudvikling af alkoholbehandlingen og kompetenceudvikling:		
5.	Ønsker kommunen støtte til at vurdere egne styrker og svagheder og til at lave en udviklingsplan for alkoholbehandlingen?	Vi har allerede en udviklingsplan for vores alkoholbehandling og herunder den familieorienterede alkoholbehandling, som er fremkommet efter lange samtaler i huset med udgangspunkt i de nyeste anbefalinger fra blandt andet KL og Sundhedsstyrelsen.
6.	Er der behov for øget behandlerkapacitet i alkoholbehandlingen og hvordan ønskes denne tilvejebragt?	Vi ønsker ikke i forbindelse med dette projekt en øget kapacitet i forhold til behandlerarbejdet, men derimod en opkvalificering af den eksisterende kapacitet. Derudover ønsker vi at udvide rusmiddelcentrets kapacitet med den projektkonsulent, som vi søger midler til med denne ansøgning.
7.	Samarbejde med andre kommuners alkoholbehandling, samarbejde med kommunens familiebehandlingstilbud - andet?	<p>Tværkommunalt samarbejde</p> <p>Hedensted Kommune og Favrskov Kommune ønsker at indgå i et formelt projektsamarbejde. Formålet er at øge kvaliteten af de to kommuners projekter gennem gensidig sparring og erfaringsudveksling. Det er besluttet at skabe to fora, hvori denne sparring og erfaringsudveksling kan foregå ansigt til ansigt. Derudover er der mulighed for løbende kontakt mellem de to kommuners projektmedarbejdere og familiebehandlere.</p> <p>Et forum består af tværkommunale projektmøder, hvor projektleder og projektkonsulent fra Hedensted Kommune samt projektleder og projektkoordinator fra Favrskov Kommune deltager. I dette forum diskuteres udmøntning af projektet, samarbejdsflader internt i kommunerne, samarbejdsaftaler samt uddannelse af frontpersonale og erfaringer med, hvordan man differentierer undervisningen, alt efter hvilken afdeling frontpersonalet kommer fra. Disse møder afholdes to gange årligt. (se bilag 3. Tids- og procesplan)</p> <p>Det andet forum er udviklingsdage for familiebehandlere. Dette forum skal bruges til at de personer, som forestår familieorienteret alkoholbehandling i henholdsvis Favrskov Kommune og Hedensted Kommune, kan få løftet deres kompetencer gennem gensidig sparring. På disse dage arbejdes der med, hvordan den familieorienterede alkoholbehandling foregår i praksis. Mulige emner kan være metoder i familiebehandlingen, "best practice" og inddragelse af børn i behandlingen osv.</p>

		<p>Der afholdes tre udviklingsdage i løbet af projektperioden. Én, der ligger i starten af projektperioden, hvor der er fokus på inspiration til den kommende proces. Én, der ligger midt i projektperioden, hvor der er fokus på at højne kvaliteten af de implementerede tilbud. Og slutte- ligt én, der ligger sidst i projektperioden, hvor der er fo- kus på hvordan det opnåede fastholdes efter projektets ophør.</p> <p>Intrakommunalt samarbejde For beskrivelse af det intrakommunale samarbejde se punkt 4, 10 og 11 i dette skema.</p>
8.	<p>Ønskes en kompeten- ceudvikling af alkohol- behandlerne? Hvor mange ønskes på de forskellige kurser:</p>	<p>Ja. Der søges om følgende: 4 pladser på grunduddannelse af alkoholbehandlere 5 Pladser på kursus i familieorienteret alkoholbehandling 4 pladser på kursus i kognitiv alkoholbehandling samt 2 pladser på kursus i dobbeltfokuseret alkoholbehandling</p>
9.	<p>Ønsker kommunen uddannelse af nøgle- personer til at uddanne frontpersonaler i sam- talen om alkohol og børns trivsel som skal tages i socialforvalt- ningen, daginstitutio- ner, skoler og jobcen- tre med henblik på at kunne henvise til alko- holbehandlingen?</p>	<p>Ja. Vi ønsker at personerne, der sidder i kommunens alkoholgruppe kan komme på kursus, så deres kompe- tencer i forhold til at opgradere andet personale i kom- munen øges. Vi søger i den forbindelse om 8 pladser på kurset.</p>

<p>10.</p>	<p>Ønsker kommunen støtte til proceskonsulentopgaver, der vedrører fx sammenlægning af alkoholbehandlingsenheder, samarbejde mellem alkoholbehandling og familiebehandling, plan for kompetenceudvikling af diverse frontpersonaler, støtte til at lave samarbejdsaftaler med diverse sociale og sundhedsfaglige instanser som skal opspore alkoholproblemer og henvise til alkoholbehandling? Andet?</p>	<p>Vi søger om midler til at ansætte en projektkonsulent, som skal være den person, der primært forestår de arbejdsopgaver, der er beskrevet i denne ansøgning.</p> <p>Arbejdsopgaverne for projektkonsulenten bliver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deltage i netværksmøder med sundhedsstyrelsen. • At koordinere og være en af hovedpersonerne i samarbejdet med Favrskov Kommune. • At koordinere og understøtte kompetenceudviklingen i rusmiddelcentret i forhold til den familieorienterede alkoholbehandling. Vi skal blive i stand til at begynde den familieorienterede tilgang allerede ved indskrivning og tilbyde de relevante ydelser til alle borgere, de er relevant for. • At koordinere og i noget omfang forestå opgradering og fastholdelse af nøglepersoner i skoler, sundhedspleje og daginstitutioner. Herudover skal det understøttes at frontpersonalet i disse institutioner opnår kompetencer i forhold til at spotte familier med alkoholproblemer og få kendskab til nøglepersonerne og disses kompetencer. • At koordinere og opgradere samarbejdet mellem rusmiddelcenter og familieafdeling omkring familier med alkoholproblemer. • At lave temadage for frontpersonalet i familieafdelingen, så de kan opnå større sikkerhed i at spotte og have samtaler om alkoholmisbrug. Målet er at samarbejde mellem rusmiddelcenter og familieafdeling bliver iværksat både oftere og tidligere. • At etablere et formelt samarbejde med kommunens jobcenter, sygedagpengeafdeling, aktiveringstilbud, og ungeindsats. • At lave temadage om alkoholproblemer for frontpersonalet i kommunens jobcenter, sygedagpengeafdeling, og ungeindsats. Formålet hermed er at opkvalificere indsatsen i de forskellige afdelinger, at flere borgere får hjælp til at komme i behandling tidligere og at samarbejdet mellem disse afdelinger og rusmiddelcentret styrkes. • At være til stede på Kommunens jobcenter og ungeindsats med det formål at kunne fungere som konsulent, øge opmærksomheden på alkoholproblematikker i det daglige arbejde og være til stede til at deltage i samtaler med borgere.
------------	---	---

11.	Organisering og bemanning i puljeperioden:	<p>Projektleder: Daglig leder af rusmiddelcentret</p> <p>Styregruppe: Afdelingsleder for socialpsykiatrien og rusmiddelcentret, daglig leder af rusmiddelcentret, leder af familieafdelingen og projektleder i beskæftigelsesafdelingen.</p> <p>Bemanning: Projektets udførergruppe består af rusmiddelcentrets daglig leder såvel som den konsulent som ønskes ansat i projektet. Behandlingsindsatsen foretages af rusmiddelcentrets behandlere.</p> <p>Samarbejdspartner: Favrskov Kommune.</p>
12.	Det beskrives, hvordan indsatsen tænkes forankret som et fast tilbud efter periodens ophør:	<p>De kurser der søges til Rusmiddelcentrets ansatte, forventes at være gennemført ved projektets afslutning. Dette kompetenceløft vil vi bygge videre på og fastholde gennem makkeroplæring. De behandlere, der har erfaring med at arbejde familieorienteret, skal samarbejde om sager med de behandlere, der ikke har erfaringen. Herigennem skal der skabes en bred kompetencebase i rusmiddelcentret i forhold til familieorienteret alkoholbehandling. Det bliver herigennem muligt at ydelserne familieorienteret alkoholbehandling, parorienteret alkoholbehandling, pårørendegruppe og individuelt pårørendetilbud kan beholdes som faste ydelser, også efter projektets ophør og at de kan udbydes til alle borgere de er relevante for.</p> <p>Ved projektets afslutning er det målet at frontpersonalet i skoler, daginstitutioner, sundhedspleje, familieafdeling, jobcenter, sygedagpengeafdeling og ungeindsats har fået et kompetenceløft. Derudover er det meningen at samarbejdet mellem rusmiddelcenteret og disse afdelinger er styrket, så flere borgere får rusmiddelbehandling, og at denne behandling igangsættes tidligere.</p> <p>Efter projektets afslutning vil der dog være en naturlig udskiftning i personalegruppen i kommunens andre afdelinger og det opnåede kompetenceløft vil langsomt gå tabt, hvis ikke det fortsat fastholdes. Det er yderligere vores erfaring, at det er nødvendigt med en kontinuerlig aktiv indsats fra rusmiddelcentrets side, hvis samarbejdet med kommunens andre afdelinger om at have fokus på alkoholproblemer ikke langsomt skal glide ud i sandet.</p> <p>Der er fra politisk side opbakning til, efter projektets afslutning, at udvide rusmiddelcentrets kerneopgaver til også at indeholde, at forestå undervisning og have en udadgående funktion i kommunens andre afdelinger. Se Bilag 3 for forslag der er blevet forelagt og godkendt af kommunens beskæftigelsesudvalg. (brevet er forelagt beskæftigelsesudvalget, da rusmiddelcentret pr. 16/9</p>